

OKTATÁSI HIVATAL

**A 2020/2021. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló**

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

Javítási-értékelési útmutató

POROZUMENIE TEXTU

1.

E	Lekárka Bellová: Deti mi boli všetkým
C	Mária Bellová chcela poraziť tuberkulózu
A	Mária mala podporu otca
B	Maturita s vyznamenaním
D	Prvá slovenská lekárka začínala v zahraničí
G	Uznanie celoživotnej liečiteľnej praxe
F	Súkromný život Márie Bellovej

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 7 bodov.

2.

- A) Návšteva školy jej nebola dovolená, iba skúšky skladala v škole./Učila sa individuálne, do školy chodila len na skúšky.
- B) V Sedmohradsku./V Târgu Mureș.
- C) Moje nezábudky.
- D) Nechceli zamestnať ženy – lekárky./Nechceli zamestnať emancipované ženy.
- E) Jej neter./Neter.

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 5 bodov.

3.

Vety/tvrdenia	pravdivé	nepravdivé
Otec Štefan Bella bol presvedčený, že medzi rozumovými schopnosťami dievčat a chlapcov nie je žiadny rozdiel.		X
Mária Bellová prvých chorých ľudí na tuberkulózu videla v rodnom Liptove.	X	
Mária získala prax na viacerých zdravotníckych oddeleniach.	X	
Bellová neverila v liečivú moc bylín.		X
Mária Bellová napísala a vydala veľa vedeckých publikácií.		X

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 5 bodov.

4.

- A) ... sa narodila malá Mariška...
 B) ... osobne prežila .../... na vlastné oči videla...
 C) ...trávila s nimi aj svoj voľný čas.

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 3 body.

5.

Riešenie	Vety
C	Po ľudovej škole <u>zvládla ľavou zadnou</u> aj meštianku, no na lýceách v tom čase mohli študovať len chlapci.
A	Otec jej odporúčal, aby si vybrala nejaké ženské zamestnanie, no jej srdce <u>pišťalo po medicíne</u> , chcela liečiť chorých na tuberkulózu.
B	Takto prešla druhá svetová vojna, Slovenský štát aj socialistické Československo a keď v roku 1955 dostala prvá slovenská lekárka Mária Bellová vyznamenanie Rad práce, vydesila, že to pre ňu znamená <u>pracovnú stopku</u> .

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 3 body.

6.

- A) Ako ukončila každý rok?
 B) Kam ju prijali (nakoniec v roku 1905)?
 C) S čím zápasili (spolu s kolegami)?
 D) Kedy sa túžila vrátiť (domov na Slovensko)?

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 4 body.

7.

- A) mozgový
 B) odborníčka
 C) synovec

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod. Maximálne 3 body.

TVORENIE TEXTU**1. INTERPRETÁCIA LITERÁRNEHO DIELA (esej s črtami interpretácie)****Slováci versus Turci, kríž svätý versus mesiac v básni Boj pri Jelšave****(maximálny počet bodov: 50)****Možné, predpokladané, očakávané obsahové prvky:**

- Tematicky patrí k básňam z bojov Slovákov proti nepriateľom, ktorí sa snažia podrobiť Slovákov.
- Zachytáva hrdinský odpor Slovákov v boji proti Turkom.
- Na rozdiel od ostatných tematicky podobných skladieb Sama Chalupku sa tento boj nekončí smrťou hrdinov, ale ich víťazstvom.
- Báseň je budovaná priamo na základe kontrastu medzi slovenským a tureckým vojskom (kontrast slovenské – cudzie sa v iných básňach S. Chalupku – napr. v Mor ho! – je tvorený nepriamo).
- Boj sa odohráva na území dnešného Slovenska – je to boj za slobodu.
- Presila je obrovská, ale „bystrá Slovač“ víťazí (prvky mesianizmu – viera v spásu osoby, náboženského ale i národného spoločenstva).
- Zástava (dôležitý motív/symbol v básni) s krížom je obrazom víťazstva kresťanov nad pohanmi, aj symbolom práva na vlastnú slobodu.
- Sen o vlastnom národe a jeho sebavyjadrení je snom generácie romantikov.

Všetky obsahovo správne riešenia sú prijateľné!**HODNOTENIE:**

a) Kvalita obsahovej stránky:	25 bodov
b) Kvalita kompozičnej stránky:	5 bodov
c) Kvalita jazykovej stránky:	12 bodov
d) Pravopis:	6 bodov
e) Estetická úprava textu:	2 body

Kritériá hodnotenia**a) Kvalita obsahovej stránky – maximálny počet bodov: 25**

Pochopenie východiskového textu a úlohy: rozhľad v danej téme, všeobecné poznatky, súlad medzi kritériami úlohy a ich riešením, senzibilita, citlivosť a vnímavosť vo vzťahu k problémom, pridržiavanie sa témy, bohatosť myšlienok, relevantné príklady, vyjadrenie názoru.

25 – 20 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Splnenie všetkých stanovených kritérií úlohy. • Rozvinuté, odôvodnené, objektívne tvrdenia a závery. • Študent je schopný prezentovať vlastný hodnotiaci úsudok. • Presvedčivé používanie pojmov, správnych príkladov, odvolávaní sa zodpovedajúcich kritériám interpretácie.
19 – 15 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Splnenie väčšiny stanovených kritérií úlohy. • V texte sa miestami objavujú nerozvinuté tvrdenia a závery. • Používanie primeraných pojmov, správnych príkladov, odvolávaní sa zodpovedajúcich kritériám interpretácie, prípadne prítomnosť niekoľkých obsahových chýb v texte. • Zväčša správne rozvinutie témy a prezentácia presvedčivých názorov.
14 – 10 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Čiastočné splnenie stanovených kritérií úlohy. • Málo relevantných tvrdení a záverov, ktoré sú miestami nepodložené. • Študent prezentuje obmedzené vedomosti. V texte sa objavujú obsahové chyby. • Snaha o vytvorenie vlastného názoru.
9 – 5 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočné splnenie stanovených kritérií úlohy. • Väčšinou povrchné konštatovania a nepodložené tvrdenia. • Študent prezentuje nedostatočné obsahovo-pojmové poznatky. • Miestami sa v texte objavujú základné nedorozumenia. • Snaha o vytvorenie vlastného názoru.
4 body – 0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Nesplnenie stanovených kritérií úlohy. • Množstvo obsahovo prázdnych konštatovaní, absencia kľúčových pojmov, resp. nesprávne používanie pojmov. • V texte sa objavujú nedorozumenia. • Stanovisko študenta je sotva identifikovateľné, resp. nie je v slohovej práci vôbec prítomné.

b) Kompozícia textu – maximálny počet bodov: 5

Podľa stavby (logické usporiadanie myšlienok zodpovedajúce žánru), podľa štruktúry (koherencia, úmernosť, členenie).

5 bodov – 4 body	<ul style="list-style-type: none"> • Premyslené myšlienkové postupy. • Úmerné kompozičné členenie: odseky, úvod, jadro, záver. • Primeraný rozsah.
3 – 2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Sčasti premyslené myšlienkové postupy. • Neúmerne, násilné kompozičné členenie a/alebo chýbajúce kompozičné jednotky (odseky, úvod, jadro, záver). • Primeraný rozsah.
1 bod – 0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Nejasné, nepremyslené myšlienkové postupy. • Výrazné chyby v členení textu. • Neprimeraný, príliš krátky rozsah.

c) Jazyková stránka (štýl, jazyková správnosť) – maximálny počet bodov: 12

Slovná zásoba zodpovedajúca normám spisovného jazyka.

12 – 8 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Primeraná slovná zásoba. • Vyberané, jasné formulovanie myšlienok a konštruovanie viet. • Použitá slovná zásoba presne zodpovedá kritériám interpretácie. • Výrazný, vycibrený a dôsledný spôsob prezentácie myšlienok. • Prípadne zopár jazykových neistôt.
7 – 6 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Plynulé formulovanie myšlienok, prehľadné konštruovanie viet. • Použitá slovná zásoba zodpovedá kritériám interpretácie. • Prevažne výstižný spôsob prezentácie myšlienok. • Prípadne zopár jazykových chýb, ktoré nemajú vplyv na pochopenie textu.
5 bodov – 3 body	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazne nekompletný alebo preexponovaný spôsob interpretácie. • Nepresnosti v konštruovaní viet a v slovnej zásobe ovplyvňujúce pochopenie textu. • Jazykové chyby, neistota vo vyjadrovaní.
2 body – 0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Používanie zväčša nenáročných výrazových prostriedkov. • Štylistické a jazykové chyby komplikujúce porozumenie textu. • Príliš jednoduché, rozpadávajúce sa vetné konštrukcie. • Chudobná slovná zásoba, neadekvátne používanie slov – na úkor porozumenia textu.

d) Pravopis – maximálny počet bodov: 6

6 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • V texte sa nevyskytujú žiadne, resp. len zopár malých pravopisných chýb.
5 bodov – 4 body	<ul style="list-style-type: none"> • V texte sa nachádza len malý počet pravopisných chýb.
3 – 2 body	<ul style="list-style-type: none"> • V texte sa jazykové chyby vyskytujú vo väčšom množstve, ale nemajú vplyv na pochopenie textu.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • V texte je veľa pravopisných chýb, ale len v skromnej miere ovplyvňujú pochopenie textu.
0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • V texte je veľký počet pravopisných chýb a vo výraznej miere ovplyvňujú pochopenie textu.

e) Estetická úprava textu – maximálny počet bodov: 2

2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Úhľadný a dobre čitateľný rukopis. Slová sú od seba viditeľne oddelené. Forma interpunkčných a diakritických znamienok je správna a jednoznačne identifikovateľná.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Rukopis je vo väčšine textu dobre čitateľný. Slová sú zvyčajne od seba viditeľne oddelené. Forma interpunkčných a diakritických znamienok je zväčša správna, v ojedinelých prípadoch ťažšie identifikovateľná.
0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Rukopis sa číta zle. Slová často nie sú od seba viditeľne oddelené. Niektoré písmená, interpunkčné a diakritické znamienka sú neraz neidentifikovateľné.

2. FUNKČNÝ TEXT (blogový záznam) (maximálny počet bodov: 20)

- Individuálne riešenie

Všetky obsahovo správne riešenia sú prijateľné!

HODNOTENIE:

a) Kvalita obsahovej stránky:	8 bodov
b) Kvalita štruktúry textu:	4 body
c) Kvalita jazykovej stránky:	3 body
d) Pravopis:	3 body
e) Estetická úprava textu:	2 body

Kritériá hodnotenia

a) Kvalita obsahovej stránky – maximálny počet bodov: 8

Body (0 - 8) sa dávajú na základe miery vyhovenia kritériám hodnotenia.

- Slohová práca sa týka témy.
- Študent sa zmieňuje o všetkých tematických zložkách a kritériách stanovených v úlohe.
- Text obsahuje primerané množstvo argumentov a tvrdení.
- Slohová práca svedčí o tom, že študent pochopil úlohu, je schopný vytvoriť si presvedčivý, objektívny a súčasne osobný názor na danú problematiku.
- Obsahové prvky a tvrdenia v texte sú presvedčivé a podporené faktami. Študent citlivo reaguje na dané problémy.
- Text je koherentný, neobsahuje protirečivé tvrdenia, myšlienky a názory.
- V texte nie sú obsahové chyby.

b) Kvalita štruktúry textu - maximálny počet bodov: 4

Body (0 – 4) sa dávajú na základe miery vyhovenia kritériám hodnotenia.

- Text zodpovedá požiadavkám daného textového žánru.
- Jednotlivé prvky štruktúry sú jasne identifikovateľné.
- Myšlienkové postupy sú logické, v texte sa neobjavujú opakovania či nelogické medzery.
- Slohová práca sa delí na odseky.
- V texte sa uplatňujú obsahové a gramatické prostriedky kohézie.
- Primeraný rozsah.

c) Kvalita jazykovej stránky – maximálny počet bodov: 3

Body(0 – 3) sa dávajú na základe miery vyhovenia kritériám hodnotenia.

- Študent používa lexiku zodpovedajúcu požiadavkám daného textového žánru a komunikačnej situácii.
- Slovná zásoba je primeraná, súvisí s témou textu.
- Používanie viet (z hľadiska zloženia aj modálnosti) je správne.
- Text neobsahuje nedostatky z hľadiska jazykovej správnosti.

d) Pravopis- maximálny počet bodov: 3

3 body	<ul style="list-style-type: none"> • V texte sa nevyskytujú žiadne, resp. len malý počet pravopisných chýb.
2 body	<ul style="list-style-type: none"> • V texte sa jazykové chyby vyskytujú vo väčšom množstve, ale nemajú vplyv na pochopenie textu.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • V texte je veľa pravopisných chýb, ale len v skromnej miere ovplyvňujú pochopenie textu.
0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • V texte je veľký počet pravopisných chýb a vo výraznej miere ovplyvňujú pochopenie textu.

e) Estetická úprava textu – maximálny počet bodov: 2

2 body	<ul style="list-style-type: none"> • Úhladný a dobre čitateľný rukopis. Slová sú od seba viditeľne oddelené. Forma interpunkčných a diakritických znamienok je správna a jednoznačne identifikovateľná.
1 bod	<ul style="list-style-type: none"> • Rukopis je vo väčšine textu dobre čitateľný. Slová sú zvyčajne od seba viditeľne oddelené. Forma interpunkčných a diakritických znamienok je zväčša správna, v ojedinelých prípadoch ťažšie identifikovateľná.
0 bodov	<ul style="list-style-type: none"> • Rukopis sa číta zle. Slová často nie sú od seba viditeľne oddelené. Niektoré písmená, interpunkčné a diakritické znamienka sú neraz neidentifikovateľné.